

СИСТЕМА ДІАЛЕКТИКИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ БУДІВЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ

САЗОНОВ В.В.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Фахівець з діалектичною культурою мислення є кращим агентом трансформацій. Він адекватно рефлексує на сучасні виклики та ризики ринку: розуміє чому, як і у якому напрямку відбувається розвиток. Тому серед завдань компетентнісного навчання майбутніх фахівців будівельного комплексу є опанування знаннями системи діалектики.

Діалектика – системне вчення про найбільш загальні, універсальні, закономірні зв'язки і принципи, становлення, розвиток буття і пізнання, і заснований на цьому вченні метод мислення, що творчо пізнає.

ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМИ ДІАЛЕКТИКИ

<i>Принципи:</i>	<i>Закони:</i>	<i>Категорії:</i>
<ul style="list-style-type: none"> • всезагального зв'язку, • розвитку, • об'єктивності, • відображення, • історизму, • системності, • цілісності. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ закон єдності і боротьби протилежностей; ➤ закон взаємного переходу кількісних і якісних змін; ➤ закон заперечення 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ одиничне, загальне і особливе; ➤ причина і наслідок; ➤ необхідність і випадковість; ➤ зміст і форма; ➤ сутність і явище; ➤ можливість і дійсність; ➤ частина і цілота ін.

Закон єдності і боротьби протилежностей визнає внутрішнє джерело руху і розвитку в природі, суспільстві та мисленні. Він є суть, ядро діалектики:

- ◆ розкриває внутрішні джерела саморуху і розвитку всіх процесів дійсності;
- ◆ розкриває закономірності нескінчених кількісних і якісних перетворень і причин поступового, прогресивного розвитку природи і суспільства;
- ◆ дія цього закону пронизує усі інші закони, має особливу форму узагальнення;
- ◆ цей закон виступає важливою стороною змісту всієї теорії пізнання.

Методологічне значення закону єдності і боротьби протилежностей полягає в тому, що він дозволяє:

- виявляти та оцінювати суперечності об'єкта, їх ступінь зрілості і роль у системі якрушійну силу, джерело розвитку та відповідає на питання "Чому?" йде розвиток.
- керувати процесом розв'язання суперечностей.

Закон взаємного переходу кількісних і якісних змін— це такий закон діалектики, згідно якому розвиток предметів і процесів в природі, суспільстві і мисленні відбувається шляхом кількісних змін, які, переходячи міру, викликають якісні зміни, що протікають у вигляді стрибків.

Сутність цього закону –кожен матеріальний предмет (явище) має кількісні і якісні характеристики, що знаходяться у відносинах мери. Зростання кількості за рамки міри веде до нової якості предмету (явища), яка у свою чергу забезпечує нові рамки кількісних змін.

Методологічне значення закону взаємного переходу кількісних і якісних змін полягає в тому, що він:

➤ показує механізм розвитку, перетворення одних матеріальних утворень на інші, відповідає на питання «Як? Яким чином?» йде розвиток;

Сутність закону заперечення заперечення – саморозв'язувана суперечність, яка детермінує зміст закону – єдність поступовості та повторюваності, виникнення нового і спадкоємності. Такий зміст визначає форму розвитку – спіралеподібність.

Методологічне значення закону заперечення заперечення полягає в тому, що він:

➤ дає можливість виявляти, оцінити та впливати на зріючі внутрішні необхідні заперечення;він відповідає на питання "Куди? У якому напрямку?" йде розвиток.

Основними протиріччями, які впливають на формування діалектичного мислення майбутніх фахівців будівельного комплексу є: протиріччя між вимогами робочих програм та системою впровадження компетентнісного навчання; протиріччя між бажанням студентів навчатися та можливостями навчального закладу забезпечувати та супроводжувати навчання сучасною філософською інформаційною базою та ін.

З метою покращення впливу філософії, як методології, в академії потрібно: активізувати діяльність науково-педагогічних працівників з питань впровадження методики навчання елементам системи діалектики; змістом методики опанування системою діалектики повинна стати практика формування діалектичного мислення; реформування освітянської сфери вимагає збереження кількості годин на філософію для бакалаврів, магістрів, аспірантів та інші гуманітарні дисципліни.

Таким чином, процес навчання філософської методології опанування системою діалектики майбутніми фахівцями будівельного комплексу засвоєння знань діалектичних законів, принципів, категорій про природу, суспільство, людину, її можливості у здійсненні трансформаційних процесів в будівельній сфері.